

Diversitat lingüística

Linguapax

Les llengües són en bona part l'eix de l'expressió cultural i de la identitat dels pobles i són el vehicle de perspectives diverses sobre el coneixement i l'experiència humana. Linguapax creu imprescindible incrementar la consciència i la promoció del valor del multilingüisme per tal d'articular una coexistència humana pacífica des de la diversitat cultural i lingüística. Linguapax, que va néixer d'un projecte d'educació multilingüe vinculat a la UNESCO el 1987, forma part, des del 2001, de l'estructura del Centre UNESCO de Catalunya i compta amb una xarxa internacional de delegacions des del 2006.

Des de l'any 2007 s'ha fet un esforç per refermar l'estructura internacional de Linguapax. Les seus de Mèxic (Linguapax-Amèrica Llatina), Camerun (Linguapax-Afrika), Japó (Linguapax-Àsia), Nova Caledònia (Linguapax-Pacífic), Canadà (Linguapax-Amèrica del Nord) i la República russa de Calmúquia (Linguapax-Euràsia), porten als territoris els principis generals de Linguapax i promouen, així, la preservació i l'activació del potencial de la diversitat lingüística. La xarxa duu a terme missions d'assessorament als governs estatals o subestatals en els processos d'elaboració de polítiques lingüístiques, participa i fomenta projectes de revitalització lingüística, organitza reunions d'experts, promou la xarxa d'escoles Linguapax i elabora publicacions per a experts i materials didàctics que difonen els valors de la diversitat lingüística i del multilingüisme.

En concordància amb els objectius centrals de l'entitat, Linguapax ha desenvolupat durant 2009 els programes i projectes següents:

Activitats de difusió, formació, sensibilització sobre la diversitat lingüística.

El valor afegit de Linguapax i que distingeix l'organització d'iniciatives semblants en el terreny de la diversitat lingüística és la seva cerca de vies d'intersecció entre la preservació de la diversitat lingüística i la generació de condicions per a la promoció de la pau.

Una de les activitats en línia amb aquest objectiu és la preparació del volum *The Management of Linguistic Diversity and Peace Processes*, en quatre llengües (català, castellà, anglès i francès) i que recull una sèrie d'articles d'experts internacionals en la matèria. Aquest projecte es va iniciar amb la celebració d'un seminari l'any 2008 al qual van fer aportacions un grup internacional d'experts procedents dels cinc continents.

Segona Conferència Linguapax Afrika

Els dies 3 i 4 de març, la ciutat d'Addis Abeba (Etiòpia) acull la segona conferència regional de Linguapax Afrika organitzada amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. El tema de la trobada és la gestió de la diversitat lingüística en les poblacions africanes amb l'objectiu de conscienciar sobre la necessitat de protegir la diversitat lingüística i cultural i l'educació multilingüe en el continent. Durant el congrés, s'analitzen les bones pràctiques que Linguapax ha promogut per estandarditzar llengües africanes i també s'hi estudien estratègies de futur per a la promoció de la diversitat lingüística als enclavaments urbans on es viu un procés de substitució doble: d'una banda per part de les llengües de la colonització i de l'altra per part de les grans llengües africanes que estan mermant la diversitat al continent.

Visita a Linguapax Pacífic

Els dies 23 i 24 de juliol, Miquel Àngel Essomba visita Linguapax-Pacífic, a Noumea, Nova Caledònia, on s'entrevista amb Lluís Bernabé, responsable de la delegació, amb Déwé Gorodey, ministra de Cultura, amb l'assemblea de representants canacs, amb el Senat Coutumier, i amb responsables d'altres entitats que treballen per la recuperació de les llengües i la cultura canaques. El dia 23 de juliol, es fa la presentació pública de la traducció del preàmbul dels Acords de Noumea a diverses llengües autòctones, una traducció que ha estat possible gràcies a la col·laboració de Linguapax.

Premi Linguapax 2009

Linguapax concedeix cada any el Premi Linguapax per guardonar persones que s'hagin destacat per la defensa de la diversitat lingüística i per l'ensenyament multilingüe. La proclamació del guardonat es fa el dia 21 de febrer, Dia Internacional de la Llengua Materna. El premi Linguapax 2009 va ser atorgat a l'educadora i escriptora Katerina Te Heikoko Mataira, una de les principals promotores de la recuperació i la normalització de la llengua maorí a Nova Zelanda i autora dels programes escolars d'immersió en llengua maorí.

La cerimònia de lliurament del premi va tenir lloc el dia 27 de juliol, a Auckland, a la seu del Parlament neozelandès. En l'acte, presidit pel ministre d'afers maorís, hi van assistir nombroses autoritats i representants de les institucions dedicades a la revitalització de la llengua i la cultura maorís.

Reunió del comitè científic i de les delegacions de Linguapax

Entre els dies 15 i 19 de setembre se celebra la reunió del Comitè Assessor i de les delegacions internacionals de Linguapax a Barcelona. Es tracta de la primera ocasió en què el grup internacional d'experts i les delegacions de Linguapax es troben en una sèrie de sessions conjuntes de treball. La sessió inaugural de la reunió té lloc a la seu de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona. El vicepresident de la Generalitat de Catalunya, Josep-Lluís Carod-Rovira, acull els participants

al Palau de la Generalitat el mateix dia 15 de setembre, en un acte en què també intervenen Antoni Mir, director de la Casa de les Llengües, i Enric Masllorens, president d'Unescocat.

D'altra banda, aquesta trobada representa un punt d'inflexió en la trajectòria de Lingua-pax en establir-s'hi les bases d'una dinàmica de treball i principis d'actuació que garanteixen el funcionament integrat de la xarxa internacional.

Aquesta nova dinàmica s'articula al voltant d'una sèrie de línies prioritàries d'actuació i de la constitució d'una sèrie de grups de treball concebuts per fer-les operatives.

S'acorda el seguiment prioritari de les línies d'actuació següents:

- Reforçar el rol de Lingua-pax com a agent activista per a la promoció de la diversitat lingüística a escala internacional. L'accent ha de recaure en el treball amb les comunitats de parlants i en la promoció de processos de lògica ascendent en estreta cooperació amb la xarxa de delegacions. Aquesta línia de treball ha de ser complementària de les missions d'assessorament en l'elaboració de polítiques lingüístiques, tant a agents estatals com sub-estats.

Es planteja i aprova, per al període 2009-2010, l'ampliació de la xarxa de delegacions.

- Potenciar Lingua-pax com a lobby que reforça la seva acció davant d'organitzacions internacionals i el seguiment sistemàtic dels instruments legals destinats a la defensa/promoció de la diversitat lingüística. Seguiment, en particular, de l'International Standard-Setting Instrument for the Protection of Indigenous and Endangered Languages en el marc de la UNESCO.

- Desenvolupar un enfocament hol·lístic de la diversitat lingüística que inclogui tant les llengües amenaçades com les llengües 'amenaçants'.

- Fer explícit de manera proactiva el lligam entre diversitat lingüística i drets humans, així com la connexió entre diversitat lingüística, drets culturals i gestió dels conflictes/processos de pau.

De la reunió se'n desprèn l'articulació d'una sèrie de grups de treball dissenyats per fer operatives les línies prioritàries identificades i al voltant de les línies temàtiques següents: educació multilingüe, diversitat lingüística i pau, treball amb comunitats lingüístiques, elaboració de l'Informe Lingua-pax.

